

KES VÕI MIS

1. Broglia (San Marco) Kenyas, Hammaguir Alžeerias, Woomera Austraalias, Uchinoura ja Tanegashima Jaapanis, Jiuquan ja Xichang Hiinas, Satish Dhawan Indias, Esrange (Kiruna) Rootsis, Omelek (Kwajalein) Marshalli Saartel, Semnan Iraanis ja Sohae Põhja-Koreas on kõik ...

Millega on tegemist? Loetelu ei ole täielik.

2. Algselt nimetati nii Vana-Kreeka linnriikide ametnikke. Bütsantsis kutsuti nii provintsivalitsejaid ja ministreid. Tänapäeval on see kõrgeim õigeusu tiitel, mida antakse ainult ilmalikele isikutele. Hiljuti pälvis selle ka Arvo Pärt. Mis tiitel?

3. See üritus toimub pea katkematult juba aastast 1810. Kuigi kohalikud tunnevad seda Wiesn nime all, on tal hoopis tuntum paralleelnimi, mida küsimegi. Viimast kasutatakse ka rohketel originaalüritust jäljendavatel ettevõtmistel üle kogu maailma - isegi näiteks Teravmägedel toimuval üritusel. Mis üritusest on jutt?

4. Millise liiduvabariigi lipuga on tegemist?

5. --- Küsimus oli vigane ja läks tühistamisele. Vabandame. ---

MAAILM JA MÕNDA

6. Supervulkaan on kokkuleppeline termin nendele tulemägedele, mis on kunagi pursanud mahuga üle 1000 km³. Võrdluseks: Mt. Saint Helens 1980 – 1,3 km³; inimkonna ajaloo võimsaim purse Krakatau 1883 – 25 km³. Tuntuim supervulkaan on Yellowstone, aga üks selline objekt asub ka Euroopas, tema 420 miljoni aasta eest toimunud purske maht on olnud hinnanguliselt koguni 5000 km³. Tänapäeval peetakse kunagise kaldeera jäänustes asuvat orgu selle geograafilise piirkonna kõige kaunimaks ja maalilisemaks paigaks. Kus? Piisab riigist.

7. Ühes Eesti asulas asuva koopa, mis kohalike seas on tuntud Kaljukoopa nime all, kõrval on mälestusmärk Suure Näljaaja (1695-1697) ohvritele. Legendi kohaselt lasi kohalik mõisnik oma talupoegadel koopa teha näljaajal, et nad tööga tasuksid mõisa aidast saadud vilja eest. Arvestades koopa väikest mahtu pole see eriti tõenäoline, ometi viitab sellisele seosele Jakob Tamm 1890. aastal kirjutatud ja koopale pühendanud luuletuses "Urgas", kus muuhulgas on öeldud:

"Nälg ununend, mis rahvast vaevanud;

nüüd õnnel hõiskab keel....

Kuid urgas see, mis kehvad kaevanud,

on alles, alles veel."

Millises asulas asub näljaajale pühendatud mälestusmärk?

8. Millise nime all tunneme tänapäeval saari, mida vanad soomlased kutsusid Päivänsalo ja Yönsalo?

9. Millises Eesti linnas (neid oli siis kokku 47) oli eelmise rahvaloenduse põhjal eestlaste osatähtsus suurim (99.04 %) ja millises väikseim (4.80 %)?

10. Millisest rahvusest olid Novaja Zemlja esimesed asukad (enne kui nad sõjandusotstarbel oma kodudest ära aeti)?

KAUNID KUNSTID

11. See 1933. aastal sündinud Eesti raamatugraafik oli tuntud peamiselt lasteraamatute illustraatorina. Ta on illustreerinud näiteks sarjas "Saja rahva lood" ilmunud raamatuid, tuntud muinasjuturaamatu „Imeflööd“, samuti on ta aastaid teinud kaastööd lasteajakirjadele „Pioneer“, „Täheke“ ja „Põhjanel“. Kes?

12. See Tartust pärit noor Eesti luuletaja (s. 1979) andis hiljuti välja oma esikkogu, mis kannab nime REFRESH ja on eranditult kokku pandud Facebooki seinale kirjutatud luuletustest. Meedia on teda juba tembeldanud ennenägematuks, edevaks ja ülbeks, rõhutades artiklites, et luuletaja LP-kujulise debüütikogu kujundajaks on Asko Künnap ja produtsendiks Karl Martin Sinijärv ning et Kivisildnik loobus tema kirjastamisest. Kes on see, kelle raamatule nii palju tähelepanu pöörditi?

13. Ainult kaks bändi esinesid nii esimesel Rock Summeril 1988. aastal kui ka viimasel, 2013. aastal. Üks bänd on Eestist, teine piiri tagant, mõlemad alustasid tegevusega 1970. aastate lõpus. Mis bändid?

14. Korraldajaonu + Kartauto + Koeraonu + Jürnas Farmer + Väikepax = ?

15. Peale hundi ja jänese räägib veel vaid üks multifilmi "Oota sa!" tegelane. Juhtub see sarja 15. osas, kus Vladimir Sošalski helindatud tegelane on kultuurimaja valvur ja ka tuletõrjuja. See loom on ka enim kordi sarjas peale hundi ja jänese kaasa löönud. Mis loom?

VARIA

16. Millises materjaliga on kaetud Washingtoni monumendi tipp?

17. Käesoleva aasta 17. septembril müügile jõudnud arvutimäng lõi kõik müügirekordid, jõudes maailmas läbi aegade kõige kiiremini miljardi teeninud meelelahutusartiklik, ületatades seejuures ka filmikassahittide tulemust. Nimekiri purustatud rekorditest:

Esimese 24 tunniga enimmüüdud *action*-seikluslik videomäng.

Esimese 24 tunniga enimmüüdud videomäng.

Videomäng, mis teenis esimese 24 tunni jooksul kõige rohkem tulu.

Esimese 24 tunni jooksul kõige suurema teenitavusega videomäng.

Videomäng, mis on kõige kiiremini teeninud 1 miljard Ameerika dollarit.

Kõige kiiremini 1 miljardi künnise ületanud meelelahutuslik toode.

Suurima vaadatavusega *action*-seikluslik videomängu trailer.

Mis mäng?

18. Kus võib kohata selliseid liiklusmärke?

19. Ainult kahel Saksa liidumaal on katoliiklasi üle 50%. Üks neist on muidugi Baierimaa, aga milline on teine?

20. Mitu tundi kestab iga kuupäev meie planeedil?

ÕRN JA HELL

21. Õudusfilmide tegelane Freddy Krüger tapab unenägudes lapsi.

Tema ema oli nunn, aga kes oli Freddy isa?

22. Algselt olid nad araabia mütolooias liike džinne, kes elasid kõrbes varemetes ning varitsesid rändureid ja tapsid ning õgisisid nad ära. Angloameerika kirjandusse ilmusid nad 18. sajandil ning neist on ajapikku saanud jubedad peletised, kalmistuil elutsevad ja haudu rüüstavad libasurnud, kelle lemmikroaks on küll laibad, ent kes ei põlga, nagu ehtsad zombidki, ära ka elavat inimest peale hammustada. Erinevalt zombidest on nad pisut arukamad ja umbropsu relvade ette ei roni. Mis peletised need on?

23. See ulmekirjanduse alamžanr tekkis 1980. aastate lõpul, ehkki juba 1960. aastatel kasutati sarnast *settingut*. Eelkäijateks loetakse eriti Jules Verne, Mark Twaini ja Herbert George Wellsi kirjutamisstiili. Žanrile on iseloomulik alternatiivne ajaloo kujutamine 19. sajandi lõpu viktoriaanlikus stiilis, kusjuures ühiskonna tehnoloogiline areng on jäänud pidama samasse aega - st puudub näiteks elekter, elektroonika, arvutid, tuumaenergia, kuid kogu olemasolev mehaanika on edasi arenendatud palju täiuslikumaks kui seda reaalselt suudeti. Tüüpiline näide antud žanri kohta on film "Metsik, metsik lääs" (1999).

24. See on peidetud nõela sisse, nõel omakorda muna sisse, muna elusa pardi sisse, part elusa jänese sisse, jännes on suletud rauast kirstu ja kirst maetud suure tamme juurte alla. Mida nii hoolikalt on peidetud?

25. Erinevalt paljudest teistest legendidest, on selle toimumisaeg täpselt teada - 26. juuni 1284. aastal. Sellest on kirjutanud teiste seas vennad Grimmid, Bertold Brecht, Aleksandr Grin, Harlan Ellison, Andre Norton, Terry Pratchett, China Mieville, Svjatoslav Loginov jpt. Mälestuseks sellest on selle toimumiskohas seniajani seadusega keelatud musitseerida ja tantsida.

Millisest sündmusest või kellest on jutt?

SPORT

26. Millisel spordialal tuli käesoleval hooajal nii Eesti meistriks kui karikavõitjaks SK Augur Enemat? Ala harrastatakse Eestis alates 2002. aastast, maailmas 1993. aastast. Käivad jutud, et 2019. aasta MM korraldajaks tahab kandideerida ka Eesti.

27. Kes on pildil? Tegu on esimese Eesti naisvormelipiloodiga ja värske Eesti meistriga Vormel Scandic klassis.

28. Kes olid Erika Salumäe treenerid olümpiavõitude saavutamise ajal?

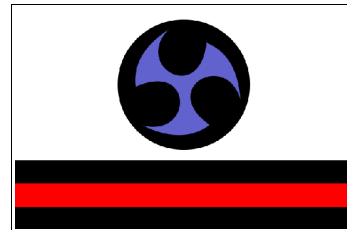
29. Kuidas nimetatakse pokkeris kombinatsiooni, kus mängijal on käes poti äss, risti äss, risti kaheksa ja poti kaheksa? Viiendaks kaardiks on legendi teisendites tavaliselt risti emand.
(Kaht paari mitte pakkuda.)

30. Juba kolmandat korda järjest kindlustab meeste jalgpalli MM finaalturniirile pääsu esimesena just see meeskond, kelle peatreeneriks on hetkel Alberto Zaccheroni. Mis maa esindus?

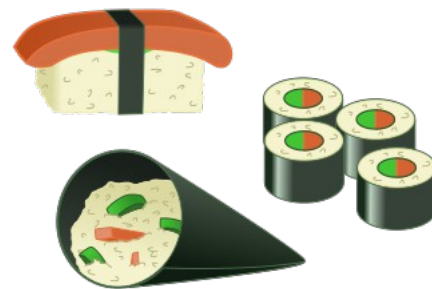
JAAPAN

31. Kes oli 1980. aastatel sõudja Jüri Jaanson tollase kodumaa NSVLiidu tugevaim kodumaine konkurent ühepaadil? See valgevenelane valitses ühepaadisõudmist enne Jaanson esilekerkimist, ta on võitnud OM ja MM võistlustelt mõlemalt 2 medalit. Tema nimi meenutab üht tuntud jaapani terminit.

32. See kuningriik asus Jaapani saartel 1429-1879, pealinnaks Shuri tänapäeva Naha territooriumil. Riik oli formaalselt Mingi dünastia vasall, ent 1609. aastal vallutas riigi Jaapan, kuid jättis selle poliitilistel põhjustel endaga liitmata, ehkki andamit maksti edaspidi korraga nii Hiinale kui Jaapanile samaaegselt. 1874. aastal iseseisvus kaotati ning mõni aasta hiljem moodustati suuremast osast kuningriigi territooriumist Okinawa prefektuur. Mis riik?

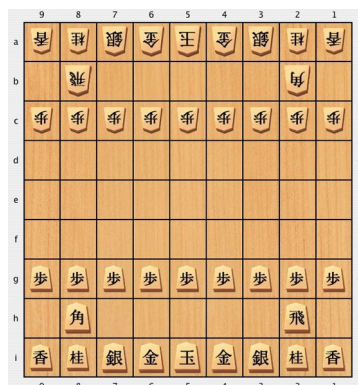
33. Kuju järgi eristatakse 3 peamist sushi tüüpi. Nimetage tüübid.

34. Tegemist on feodaalajastu Jaapanist pärineva rituaaliga, mille käigus kogu küla mehed ringis seistes karistasid abielurikkumisega vahele jäänud naist, ejakuleerides tema peale. Alates 1980. aastatest on levinud sama nimetusega ja sarnast tegevust eksponeeriv pornograafiažanr. Viimaseks moeröögatuseks tänase päeva Jaapanis on teemapeod nimega "Godzilla-", kus osalejatel on lõbu laialt peale seda, kui nad üksteist erinevate piimatoodetega üle valanud on.

Kuidas seda rituaali nimetatakse?

35. Kuidas nimetatakse jaapani malet? Erinevalt tavaliselt malest mängitakse seda 9x9 laual ning iga mahalöödud nupp liitub vastase nuppude armee reservidega, keda too võib igal hetkel omal poolel mängu tuua.

TÖÖTAB

36. Haldusreformi käigus moodustati 2013. aastal Viljandi vald neljast likvideeritud vallast. Millistest? Kaks kuni kolm õiget vastust annab 1 punkti, kõik õiged 2 punkti.

37. Kes pandi koos nende meestega tanki?

38. Äksil asuva Jääaja keskuse uhkeim eksponaat on elusuuruses mammuti topis. Kuna mammuti karva tänapäeval saada ei ole, siis kasutati topise tegemiseks ... Millist materjali?

39. Enamik Tartu Mänguasjamuuseumi kollektsiooni kuuluvaid mänguasju on varustatud numbrite ja kirjeldustega nagu on muuseumieksponaatidele kohane, kuid kahel karul on pigem töötaja kui eksponaadi roll kanda. Üks neist karudest kannab nime Lillekäpp ja töötab mänguasjade direktori ja muuseumi maskotina. Teine numbrita karu töötab muuseumi krooniku ja reisisaatjana ja tal on oma blogi. Eestis pannakse selline naljakas ja lihtne nimi tavaliselt pigem koertele. Mis nime kannab muuseumi blogiv karu?

40. Mis aastal järgmisena on liikuvaid pühasid mitte arvestades kalender täpselt samasugune nagu aastal 2013?

VASTUSED

1. Kosmodroomid
2. Arhont
3. Oktoberfest
4. Karjala-Soome NSV
5. ---
6. Glen Coe, Suurbritannia
7. Suislepa.
8. Hiiumaa, Saaremaa
9. Suure - Jaani ja Sillamäe
10. Neenetsid
11. Heldur Laretei
12. Liina Tammiste
13. IN SPE ja PIL (Public Image Ltd)
14. Ansambel Winny Puhh
15. Jõehobu
16. Alumiinium
17. Grand Theft Auto 5
18. Hispaaniakeelsetes riikides.
19. Saarimaa
20. 50 tundi
21. Freddy ema jäi nädalavahetuseks luku taha hullumajja, Freddy oli kollektiivse loomingu tagajärg.
22. Guulid
23. Aurupunk / Steampunk
24. Surematu Kaštšei süda
25. Hamelni rotipüüdja röövis linnakese lapsed
26. Rannajalgpall
27. Nanci Ristla
28. Leonov, Solovjov
29. Surnud mehe käsi
30. Jaapan
31. Jakuša
32. Ryukyu kuningriik
33. Pildil alates ülevalt vasakult päripäeva: nigirisushi, makisushi, temaki.
34. Bukkake
35. Šoogi (Shogi)
36. Paistu, Pärsti, Saarepeedi, Viiratsi
37. koer Šarik
38. Hobusejõhv
39. Nässu
40. 2019